AVUI
BARCELONA

16/07/11

Prensa: Diaria
Tirada: 29.993 Ejemplares
Difusión: 22.200 Ejemplares

Página: 23

Sección: OPINIÓN Valor: 2.379,00 € Área (cm2): 672,0 Ocupación: 70,57 % Documento: 1/1 Cód: 48874664

LA NOSTRA SITUACIÓ NO S'EXPLICA NOMÉS PER LA CRISI SISTÈMICA

Àngel Castiñeira / Josep M. Lozano

Professors d'Esade (URL)

Ni a Grècia ni a Portugal...

Cantava La Trinca fa uns quants anys: "Tot torna, i cap a pitjor". Ara s'ha posat de moda comparar contínuament –ni que sigui com a possibilitat o com a risc– la situació de Grècia i la de Catalunya. Greu, gravíssim error, perquè no hi tenim res a veure, perquè només falta que nosaltres reforcem la campanya antiautonòmica que recolza sobre aquest fil argumental... i perquè nosaltres ja som perfectament capaços d'estimbar-nos solets pel nostre compte sense necessitat de copiar ningú. Però, sobretot, perquè dilueix l'anàlisi –i les solucions– de la situació que patim apellant a generalitats sobre "el sistema", "la crisi" i "els mercats". I així fem passar bou per bèstia grossa, i oblidem que la nostra situació no s'explica només per la crisi sistèmica (que també, com és obvi), sinó per decisions polítiques i econòmiques que són específiques de Catalunya. La crisi pot ser sistèmica, però no hi han entrat ni l'estan manegant de la mateixa manera Alemanya, Dinamarca, Grècia, Brasil... o Catalunya.

CATALINA ACELAS

FA EXACTAMENT DOS ANYS VÀREM escriure un article que portava per títol *El coratge de dir la veritat*. El seu fil argumental era explicar que ens sorprenia la quantitat de gent de tots els àmbits que en privat ens deia alguna cosa sobre la situació econòmica i política del país i després afegia: "Però comprendreu que això no ho puc dir en públic, perquè em deixarien verd". No ens vàrem atrevir a dir –a dir-nos– col·lectivament la veritat, i ara la veritat ens ha petat als nassos. Molta gent es va dir els uns als altres: "Jo no sóc tonto". I vam viure com nou-rics, però algun dia havia d'acabar l'encanteri i havíem de descobrir que no ho érem i que res no és gratis.

EN EL NOSTRE PAÍS ESTEM VIVINT dinàmiques en què se superposen estrats molt diferents. Hi ha gent, surti al carrer o no, que pateix, i molt; que es troba en situació d'exclusió; que veu el seu futur amenaçat o, directament, fos, inexistent. Una societat que no atén ni escolta aquest dolor, ni li dóna resposta i horitzons, és una societat indecent. Però hi ha també una indecència intel·lectual que consisteix a dir que tot aquell que proposa solucions diferents de les meves ho fa perquè menysté i ignora deliberadament aquest sofriment. Hi ha també la punta de l'iceberg, que conformen els autoanomenats "indignats", als quals, com a tot moviment, cal analitzar; i cal debatre les seves pràctiques, les seves propostes i els seus supòsits, sense condemnes a priori, però també sense xecs en blanc a priori. Sobre pràctiques, propostes i supòsits se'n podria parlar molt, potser també se n'ha parlat massa, però en qualsevol cas no és ara l'objecte de la nostra consideració. Finalment, hi ha la gent que, sense patir directament la crisi i sense estar activament involucrada amb els "indignats", els dóna suport, cobertura, discurs i, habitualment, també blasma els qui no ho fan.

"Indignar-se per les retallades sense indignar-se pel tracte fiscal que rep Catalunya pot ser moltes coses en funció de les intencions de cadascú"

I EN AQUEST PUNT ÉS ON SORGEIX la sorpresa. Hem estat a punt de titular aquest article *Al País Basc no hi ha retallades ni "indignats"*. No ho hem fet perquè no seria del tot exacte, però només cal parar atenció als mitjans de comunicació per veure que allà responen a una situació ben diferent. Cosa que ens fa veure que a l'agenda catalana de la indignació s'hi ha instal·lat còmodament un oblit ben significatiu: el tracte fiscal al qual viu sotmès Catalunya. Potser sí, ves a saber, que s'estan fent polítiques neoliberals (tot i que l'ús a tort i a dret del terme ens recorda sovint aquella definició de neoliberal: liberal que no m'agrada), però ens temem que només podríem saber de debò si això és el que es pretén si disposéssim dels recursos que se'ns en van. Salvador García-Ruiz (http://salvallibertat.blogspot.com/) ha tingut l'encert d'inventar l'espolímetre: es tracta de calcular, cada vegada que s'anuncia una retallada per part del govern de la Generalitat, a quantes hores, dies o setmanes del dèficit fiscal anual equival. És a dir, quines retallades no caldria fer si el dèficit fiscal no fos el que és, ni que fos només per uns dies. No es tracta de vaguetats sobre el que s'hauria de fer o es podria fer, sinó de constatar i recordar els recursos que hi són, que hem generat nosaltres, i que se'ns en van cada any. Els qui volen ser solidaris amb els damnificats per la crisi, si ho volen ser de debò, haurien d'explicar per què aquest dèficit no forma part de les seves reivindicacions.

POTSER A LA GENT QUE PATEIX no cal marejar-la amb aquestes coses. Però als "indignats" i, sobretot, als qui els donen suport, cal dir-los que sorprèn que els indignin tantes coses i no aquesta, que tenen tan a prop i la solució de la qual podria contribuir –sembla– a reduir una mica o bastant la causa de la seva indignació. Avui, a Catalunya (no a Grècia o a Portugal) proclamar la solidaritat amb els que pateixen i callar sobre el nostre dèficit fiscal és, per dir-ho col·loquialment, fer trampes jugant al solitari. O potser alguna cosa més.

INDIGNAR-SE PER LES RETALLADES sense indignar-se pel tracte fiscal que rep Catalunya pot ser moltes coses en funció de les intencions de cadascú: error, manipulació, oblit, cinisme, confusió... En qualsevol cas, també és indignant.